

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

ZÁKLADNÍ ŠKOLA POHOŘÍ,
OKRES RYCHNOV NAD KNĚŽNOU

OBSAH

Identifikační údaje	3
Podmínky k činnosti ŠD	4
Klíčové kompetence	5
Podmínky přijímání	6
Cíle vzdělávání	6
Strategie výchovné práce	7
Formy vzdělávání	7
Obsah ŠVP	8
Příležitostné akce	21
Časový plán a délka vzdělávání	21
Evaluační plán	22

Předkladatel Školní družina Základní školy Pohoří, okres Rychnov nad Kněžnou
Pohoří 96, 518 01 Dobruška
IZO 600 097 382
ředitelka školy Mgr. Eva Bělohávková
kontakty zspohori@seznam.cz
494 623 408

Zřizovatel školy Obec Pohoří, okres Rychnov nad Kněžnou
Pohoří 186, 518 01 Dobruška
IČO 00275263
kontakty urad@obecpohori.cz
www.obecpohori.cz
494 623 246

verze č. 2, srpen 2023
Č. j. 88 / 2023
vstupuje v platnost 1. 9. 2023
schválen pg.radou 30. 8. 2023

CO NABÍZÍME ANEB PODMÍNKY K ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Charakteristika, umístění, materiální podmínky ŠD

Školní družina je určena pro žáky 1. – 5. ročníku naší školy, je tvořena 1 oddělením se chválenou kapacitou 30 žáků. Činnost ve školní družině je organizována s ohledem na věkové složení dětí.

Školní družina je součástí budovy základní školy, nachází se v přízemí školní budovy. ŠD má k dispozici samostatné prostory pro aktivní i pasivní odpočinek (tři nově upravené místnosti), součástí je i vybavený kuchyňský kout (možnost výrobků studené kuchyně a občerstvení).

Školní družina se svojí činností zaměřuje na poskytování aktivního i pasivního odpočinku, umožňuje relaxaci žáků a rozvíjí i jejich zájmovou činnost; v rámci ŠD pracuje zájmový kroužek Dovedné ruce pod vedením vychovatelky.

Družina je vybavena novým odpovídajícím nábytkem a herními koutky. Děti mají k dispozici stolní hry, časopisy i hračky. Hračky jsou průběžně dokupovány a obměňovány. K dispozici je i knihovnička s výběrem knih ze školní knihovny. Knihy jsou průběžně obměňovány. Prostředí družiny je estetické a barevné, děti mají možnost se na výzdobě prostoru podílet.

V rámci rozvoje digitálních kompetencí mají žáci ve ŠD k dispozici 2 NTB s připojením na wi-fi.

K pohybovým aktivitám mohou děti využívat prostory kolem školy, tělocvičnu (mají k dispozici sportovní náčiní školy), případně volně přístupné dětské obecní hřiště u tělocvičny.

Stravování dětí probíhá v jídelně MŠ v Pohoří, kam žáci docházejí pod dozorem vychovatelky i učitelek. Pitný režim zajišťuje vychovatelka, která organizuje i odpolední svačinky žáků.

Personální podmínky ŠD

Zájmové vzdělávání je řízeno kvalifikovanou pracovníci, která splňuje požadavek odborného pedagogického vzdělání a nadále si prohlubuje své odborné zaměření v akreditovaných kurzech i samostudiem. Program ŠD navazuje na výchovně vzdělávací činnost školy.

Ekonomické podmínky ŠD

Po dohodě se zřizovatelem školy nebyl stanoven žádný měsíční poplatek za poskytování školské služby (školní družina), činnost ŠD je tak bezplatná.

Podmínky BOZP ve ŠD

Činnosti spontánní a řízené se prolínají, jejich skladba respektuje psychosociální podmínky výchovně vzdělávací práce školní družiny i potřeby jednotlivce. Náplň činností je věkově přiměřená, hodnocení žáků je pozitivní a motivující.

Vychovatelka spolupracuje s rodiči, včas je informuje o činnosti ve školní družině (využívá nástěnku v přízemí školy). V případě možných problémů či rizikových situací preferuje osobní kontakt s rodiči.

Pitný režim je zajištěn během oběda ve školní jídelně a odpoledne ve školní družině. Prostředí užívaných prostorů vyhovuje hygienickým normám. Žáci jsou pravidelně poučováni o nebezpečí úrazu, zvláště při pohybu na schodech a pobytu venku. Žák ze ŠD nikdy neodchází bez vědomí vychovatelky. Zdravotní problémy či úraz neprodleně nahlásí vychovatelce.

Při pobytu v ŠD žáci dbají na bezpečnost svou a svých spolužáků, snaží se vyvarovat konfliktních situací. Vychovatelka se snaží mezi dětmi udržovat příznivé sociální klima a chránit je před možnými projevy násilí a šikanou (vychovatelka školy je zároveň pověřena funkcí školního preventisty patologických jevů). Všechny děti ŠD jsou poučeny o zásadách bezpečnosti, v rámci každoroční kontroly BOZP jsou kontrolovány i prostory ŠD.

V celé škole je dodržován zákaz kouření a pití alkoholu.

Podmínky pro žáky se speciálními potřebami

Vychovatelka družiny spolupracuje s učitelkami a rodiči. Žáci se speciálními vzdělávacími a výchovnými potřebami jsou začleněni do všech aktivit školní družiny v nejvyšší možné míře. Činnosti respektují možnosti žáků.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE VE ŠD

RVP pro ZV stanovuje klíčové kompetence jako souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Rovněž činnost ŠD by měla směřovat k získávání těchto kompetencí.

Ve ŠD podněcujeme žáky ke vzdělávání pouze na základě jejich zájmu a v omezeném čase. Úkolem pedagogického procesu v zájmovém vzdělávání tedy nemůže být tyto kompetence zcela naplňovat.

V naší výchovné práci půjde o komplexní působení na žáka, nelze tedy u každé jednotlivé činnosti v našem ŠVP formulovat jedinou konkrétní kompetenci, která bude činností rozvíjena. Přesto jednu z nich vždy zvolíme za prioritní a její číslo ve shodě s následujícím přehledem v obsahu činností uvedeme.

Ve ŠD se podílíme na rozvoji těchto klíčových kompetencí :

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. kompetence komunikativní
4. kompetence sociální a personální
5. kompetence občanské
6. kompetence k trávení volného času
7. digitální kompetence

PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ, PRŮBĚH A UKONČENÍ ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ UCHAZEČŮ

Činnost školní družiny je určena žákům Základní školy Pohoří, okres Rychnov nad Kněžnou. O přijímání žáků do školní družiny rozhoduje ředitelka školy.

Žáci jsou přijímáni na základě písemných přihlášek s přesným a úplným uvedením daných údajů. Přihlášku vyplňuje zákonný zástupce žáka. Přednostně jsou přijímáni žáci 1. – 3. r., po jejich přijetí bude vyhověno žádostem starších žáků podle ročníků (nejprve 4. r, potom 5. r.), a to až do naplnění kapacity ŠD. Při přijímání starších žáků bude zohledněno, jak často během školního týdne žák navštěvuje ve škole některý zájmový útvar nebo nepovinný předmět Pohybové hry.

Zájmové vzdělávání je ukončeno stanoveným termínem, tj. koncem školního roku. Před tímto termínem je možné docházku do ŠD ukončit písemným prohlášením zákonného zástupce. Z důvodu zvláště hrubého porušení školního řádu a řádu ŠD může ukončit docházku do ŠD ředitelka školy.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ ŠD ZŠ POHOŘÍ ANEB ČEHO CHCEME DOSÁHNOUT:

poskytovat zájmové vzdělávání formou zájmových, vzdělávacích a spontánních činností

dát žákům prostor pro odpočinek a relaxaci, individuální projev, hru i učení

podporovat mezi žáky citlivé vztahy k lidem i k přírodě

vychovávat žáky ke zdravému životnímu stylu

ve skupině, která je složena z žáků různého věku, posilovat komunikační dovednosti žáků, rozvíjet schopnost spolupracovat a respektovat druhého

vést žáky k ochraně a péči o životní prostředí

utvářet příjemný prostor a vhodné klima ŠD, vést žáky k tvořivosti a rozvíjet jejich estetické vnímání

rozvíjet u žáků schopnost rozhodování, hodnocení a sebehodnocení

položít základy ke schopnostem umět trávit volný čas, řešit problémy, ke kompetencím komunikativním, sociálním, občanským a pracovním

STRATEGIE NAŠÍ VÝCHOVNÉ PRÁCE

Chceme vycházet především ze specifiky práce ve školní družině a využívat jako základní princip naší práce ve ŠD **hru**, která přináší kladné emoce a zážitek z ní. Vycházíme hlavně z těchto požadavků pedagogiky volného času:

požadavek pedagogického ovlivňování volného času – přináší nutnost nabídky různých aktivit, při kterých vychovatelka neopomíjí přirozenou zvědavost žáků a která je nápaditě motivovaná, přináší **změnu** prostředí, situace, pomůcek, ..

požadavek dobrovolnosti – v naší ŠD se schází žáci různých věkových skupin, všechny jejich činnosti mají žáci vykonávat **dobrovolně** a na základě vzbuzeného zájmu, nikoli pokynu

požadavek zajímavosti a zájmovosti – činnosti mají být pro žáky atraktivní, musí být co nejpestřejší

požadavek aktivity – činnosti musíme volit tak, aby všichni žáci mohli být přiměřeně úspěšní a **všichni se v nich uplatnili**

požadavek citlivosti a citovosti – všechny činnosti by měly přinášet kladné emoce

požadavek prostoru k seberealizaci – to, k čemu svými činnostmi směřujeme, má být **radost žáka**

FORMY PRÁCE VE ŠD

Školní družina organizuje **pravidelnou činnost**, která představuje hlavně organizované aktivity zájmového a tělovýchovného charakteru a také práci vlastních zájmových útvarů, u nás se jedná o kroužek Dovedných rukou.

Pokud se týká **příležitostných akcí**, ty jsou organizovány společně s učitelkami školy v rámci celoškolské činnosti. Protože jsme školou málotřídní, společně se všemi žáky pořádáme akce tohoto charakteru, ať již vánoční a velikonoční výstavy, besídky, společné turistické výlety nebo akce typu Spaní ve škole. Tyto akce jsou zahrnuty i v Plánu činnosti školy a podílejí se na nich všichni žáci školy, nejen členové ŠD.

Spontánní aktivity zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku nebo v rámci ranní družiny.

Kompenzovat jednostrannou zátěž během školního vyučování nám pomáhají **odpočinkové činnosti**, ať již klidového charakteru (poslechové činnosti, klid po obědě, individuální hry) nebo aktivní odpočinek (tělovýchovné aktivity,...).

Poznatky, které žáci získali ve školním vyučování, upevňujeme a rozšiřujeme formou **přípravy na vyučování**, např. při tematických vycházkách nebo didaktických hrách. Patří sem samozřejmě i vypracovávání domácích úkolů (po dohodě s rodiči žáků).

Všechny uvedené formy se mohou prolínat, záleží pouze na dané okamžité situaci a náladě žáků. Při jejich uplatňování využíváme různé metody práce, např.

- besedu, rozhovor, práci s knihou nebo časopisy, dramatizaci
- výlety, exkurze, vycházky, sběr přírodnin
- hudební chvílky, soutěže, kvízy
- přípravy výstav, ukázek stolování, ošetřování rostlin
- práce se stavebnicemi, výtvarné činnosti,...

OBSAH VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU ŠD

Vychází tematicky ze vzdělávací oblasti RVP pro ZV s názvem **Člověk a jeho svět**, která je určena pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání.

Toto téma má žákům poskytovat základní vhled do problematiky člověka, společnosti, přírody, techniky, zdraví,...

Jeho smyslem je to, aby si žák utvořil základní představu o životě a světě, který ho obklopuje. Právě toto široké pojetí tématu bylo inspirací i pro tvorbu našeho ŠVP ŠD.

Do ŠVP ŠD jsme zvolili ta témata, která co nejvíce podněcují vlastní prožitky žáků a ve kterých lze propojovat herní činnosti s reálnými životními situacemi.

Zároveň jsme vzali v úvahu i umístění naší málotřídní školy v malé obci nedaleko měst Dobrušky a Opočna, do obsahu vzdělávání jsme se snažili promítnout historii i současnost těchto lokalit tak, aby přístupnými metodami a formami práce umožnili žákům poznávat místo, kde žijí se svými rodinami, aby se prostřednictvím osobních prožitků stávali lidmi pevně spojenými se svou obcí, se svým krajem.

Proto jsme využili i daného členění oblasti **Člověk a jeho svět** do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

Lidé kolem nás

Lidé a čas

Rozmanitosti přírody

Člověk a jeho zdraví

V našem ŠVP ZŠ je tato oblast vzdělávání promítnuta do vyučovacího předmětu Prvouka v 1. – 3. r. Proto bude v naší každodenní práci důležitá domluva a spolupráce s učitelkami jednotlivých ročníků, abychom některé aktivity nenabízeli žákům zbytečně opakovaně.

MÍSTO, KDE ŽIJEME

<u>Tematický okruh</u>	<u>formulace činnosti, její stručný obsah</u>	<u>číslo kompetence</u>
U nás doma	Vyprávíme si o životě naší rodiny.	3, 4, 5
	Ptáme se, co kdo dělá v našich rodinách.	3, 6
	Povídáme si o zaměstnání rodičů, o zájmech žáků i jejich sourozenců.	3, 6
Náš dům	Popisujeme domy, byty ve kterých bydlíme a jejich zařízení.	2, 3, 4
	Vypravujeme o svém oblíbeném místě v domě.	2, 3, 5
	Stavíme náš dům ze stavebnice.	
	Stavíme náš ideální dům.	2, 4, 5
	Vypravujeme si příhody z našeho domu.	2, 3, 4
	Zařizujeme si náš pokoj (lego, koláž).	2, 3, 4, 6
Škola	Procházíme školou a představujeme si, že je to bludiště.	1, 2, 6
	Pátráme, co skrývají kabinety a knihovna.	1, 4
	Povídáme si s ředitelkou školy, jak se řídí škola.	1, 3, 5
	Zdobíme družinu, třídy, chodby.	1, 6
	Hledáme ve škole nebo v okolí ukrytý poklad.	3, 5, 6
	Zjišťujeme, kdo všechno ve škole pracuje.	1, 3
Cesta do školy	Povídáme si o cestě do školy a domů, mluvíme o bezpečnosti.	1, 2, 4
	Zajímáme se o dopravní značky v našem okolí.	1, 2, 6
	Hledáme smysl dopravního značení.	
	Sledujeme dodržování pravidel silničního provozu.	
	Zamýšlíme se nad příčinami dopravních nehod.	1, 3, 5
	Soutěžíme ve znalosti značek a předpisů.	
	Hrajeme dopravní pexeso.	1, 5, 6
	Odhalujeme nástrahy pro chodce a cyklisty (přechod, podchod,..)	3, 4, 5

Naše obec	Na vycházce hledáme zajímavosti, vypravujeme si o nich.	1, 2, 5, 6
	Stavíme naši obec z kostek, ze stavebnice.	2, 4, 5
	Vyrábíme ozdobné předměty a výrobky, které použijeme k výzdobě okolí školy.	1, 2, 4
Důležité obecní instituce	Povídáme si o institucích v obci.	1, 3, 4, 5, 6
	Namalujeme, co jsme v obci viděli a zažili, výtvarné práce ukážeme pracovníkům institucí (obce).	
	Na vycházce si povídáme, kdo a jak v obci pracuje.	1, 2, 6
	Kreslíme, čím bychom chtěli být.	1, 3
	Jdeme na exkurzi do místních dílen, podniků.	1, 5
	Nakupujeme a prodáváme (hra).	2, 3, 4
	Navštívíme knihovnu v nedalekém městě.	3, 5, 6
	Besedujeme s knihovnicí.	1, 3, 4
	Ve družině besedujeme o oblíbené knize, povídáme si o ilustracích.	3, 5
	Vyrábíme obal na knihu. Vytváříme záložky.	1, 6
	Procházíme se večerní obcí, nocujeme ve škole.	4, 6
	Tradice naší obce	Kreslíme znak obce, povídáme si o jeho historii.
Zajímáme se o heraldiku (motivy, barvy).		
Připravíme výstavku našich prací a dostupné literatury o minulosti naší obce.		1, 3, 6
Masopust	Vypravujeme si, co jsou masopustní zvyky.	1, 3, 4
	Vyrábíme si masopustní masky.	1, 2, 6
	Zúčastníme se karnevalu.	1, 2, 6
Jaro	Besedujeme o lidových tradicích a zvycích.	1, 3, 6
	Vypravujeme si o místních slavnostech a zvycích.	3, 4, 5, 6

LIDÉ KOLEM NÁS

Tematický okruh	formulace činnosti, její stručný obsah	číslo kompetence
Rodina	Besedujeme o tom, co očekáváme od rodičů a co oni od nás.	3, 4
	Představujeme povolání rodičů, pantomima.	3, 4
	Besedujeme o tom, čím chceme být.	3, 4
	Povídáme si o prarodičích.	3, 4, 2, 6
	Hledáme písničky s tímto tématem.	
	Povídáme si o širší rodině.	3, 4
	Vyprávíme rodinné historky.	3, 4, 6
	Pokoušíme se sestavit rodokmen.	2, 3, 4
Maminka	Co pro nás znamenají maminky, co pro nás dělají.	1, 3, 4
	Vyrábíme dárky maminkám pro radost.	3, 4, 6
	Vážeme kytice pro maminky.	2, 6
	Připravujeme besídku pro maminky, předáme zhotovená přání a výrobky.	3, 6
Kamarád	Povídáme si o rozdílech slov přítel, kamarád, spolužák.	1, 3, 4
	Při hře zjišťujeme, jak se známe (hmat, sluch,..)	1, 3, 5
	Vyprávíme ostatním o nejlepším kamarádovi, o dobrých vlastnostech.	2, 4
	Na spolužákovi hledáme něco pěkného, za co ho pochválíme.	1, 2, 3, 4, 5, 6
Učíme se toleranci a pořádku	Hodnotíme naši třídu, domluvíme se, jak můžeme vylepšit její vzhled.	2, 6
	Přemýšlíme o vandalismu, spravujeme poškozené hry, uklízíme si aktovky, sebeobsluha	2, 5, 6
	Čteme si pohádky z různých světadílů.	

	Ilustrujeme pohádkové příběhy z dalekých krajů.	3, 6
Každý den má někdo svátek	Seznamujeme se se jmény v kalendáři.	
	Besedujeme o tom, koho tímto jménem známe.	1, 4, 5
Karneval	Tvoříme pozvánky a plakáty pro spolužáky, pedagogy a rodiče.	2, 3, 4, 5, 6
	Vyrábíme masky a doplňky k nim.	2, 4
	Učíme se tanečky na karneval.	1, 6
	Vypravujeme si o karnevalu.	6
Advent	Povídáme si o Vánocích.	2, 3
	Vnímáme adventní náladu.	
	Vyprávíme si o smyslu adventu.	
Mikuláš	Vyrábíme Mikuláše, čerty a anděly.	3, 4
	Vy zdobíme si třídu.	
Vánoce	Vyprávíme si o vánočních zvycích, co dodržujeme v rodině.	1, 3
	Učíme se koledy a nacvičujeme besídku.	1, 6
	Na vycházce pozorujeme výzdobu obce.	3, 4
	Vyrábíme vánoční ozdoby z přírodnin.	1, 2, 6
	Vy zdobíme školu.	
	Balíme dárky.	
	Vyrábíme přáníčka k Vánocům a jmenovky.	4, 6
	Pro rodiče uspořádáme besídku.	1, 2, 3, 4, 5, 6
	Rozdáme si dárky.	
Velikonoce	Čteme si o zvycích spojených s jarem.	1, 3

	Malujeme a zdobíme kraslice.	1, 6
	Zdobíme třídu a okna symboly Velikonoc.	5, 6
	Zpíváme si koledy, chodíme na pomlázku.	3, 6
	Vyrábíme košíky a proutěné tácky.	2, 6
Den dětí	Povídáme si o významu Dne dětí, plánujeme oslavy.	1, 2, 3
	Soutěžíme a závodíme. Tančíme.	3, 4, 5, 6
Jak se správně chovat	Hrajeme si a učíme se správně zdravít, podat ruku, požádat o něco, slušně se zeptat.	3, 4
Kouzelná slovíčka	Besedujeme (děkuji, prosím, omlouvám se).	1, 2, 3
Mezi lidmi	Povídáme si, jak můžeme druhého potěšit (dárek, pochvala, chování, úsměv).	1, 2, 3, 4, 5, 6
	Uvažujeme, které dárky jsou kdy vhodné.	
	Učíme se předávat kytici.	2, 5
	Připravíme si diskotéku, vybereme hudbu, učíme se diskotance.	1, 6
	Besedujeme o chování dívek a chlapců, dětí a dospělých.	1, 3
	Hodnotíme naše chování v jídelně, na výletě, v divadle...	2, 3, 4
Divadlo a výstavy	Jdeme společně na koncert nebo na divadelní představení.	4, 6
	Předem si vyprávíme, co uvidíme a uslyšíme.	
	Připravujeme výstavu našich prací, vyrábíme popisky a plakáty. Připravíme vernisáž.	2, 4, 6
Cestou necestou	Na příkladech si připomínáme vhodné a nevhodné chování v dopravních prostředcích a na silnicích.	1, 2, 3, 4, 5
	Na vycházkách zdokonalujeme dopravní chování .	1, 2, 3, 4, 5, 6

Restaurace	Seznamujeme se s pravidly slušného chování na veřejných místech.	1, 3, 5
	Cvičíme se ve správném stolování.	3, 4
	Při stolování dodržujeme základní hygienické návyky a hodnotíme naše chování u stolu.	2, 5
Jídelna	Dodržování zásad správného stolování procvičujeme denně ve školní jídelně.	1, 3
	Kulturní prostředí si připravujeme i o svačinkách.	1, 3
Co jsme viděli a slyšeli	Povídáme si o pořadech v televizi, v rozhlase; argumentujeme, proč se nám líbí.	
	Doporučujeme si vhodné pořady.	3, 6
	Porovnáváme realitu z naší zkušenosti s některými filmovými příběhy.	2, 3, 5

LIDÉ A ČAS

<u>Tematický okruh</u>	<u>formulace činnosti, její stručný obsah</u>	<u>číslo kompetence</u>
Náš denní režim	Vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu.	
	Rozlišujeme povinnosti a zábavu.	1, 2, 3, 6
	Při hře vybíráme jednotlivé denní činnosti, přiřazujeme k nim vhodnou dobu, odhadujeme, jak dlouho se jim věnujeme.	3, 5, 6
Co vše stihneme	Společně připravujeme týdenní plány činnosti družiny.	1, 2
	Besedujeme o tom, jak jsme strávili víkend, navrhujeme program.	2, 3, 4, 5, 6
	Hrajeme hry, procvičujeme paměť, pozornost, postřeh, soustředěnost, tvořivé myšlení.	1, 3
	Využíváme počítač jako zdroj zábavy a informací.	1, 5

Pracujeme s didaktickými programy.

Přesnost je vlastností králů	Vyprávíme si příhody, ve kterých má význam čas.	
	Besedujeme o tom, co znamená přijít, pozdě, včas.	1, 3
	Vážíme si svého volného času i času druhých.	
	Hledáme, co nás o čas okrádá.	1, 2, 3, 4, 5, 6
	Besedujeme o nebezpečí spěchu, možnost zranění.	5, 6
	Navštěvujeme nádraží. Vyhledáváme spojení v jízdních řádech a na internetu, uvědomujeme si význam dochvilnosti a přesnosti.	2, 4
Když jsme byli malí	Připravíme výstavku fotografií a obrázků na téma My a čas.	1, 3, 4
	Prohlížíme si fotografie známých i neznámých lidí, hledáme rozdíly typické pro jednotlivá věková období.	1, 3, 4
	Chronologicky řadíme fotografie osob.	1, 2
	Besedujeme o tom, co může člověk v jednotlivých obdobích života zažít a naučit se.	1, 2, 3
	Připravíme pásmo na vítání občánků.	1,3, 4, 5
Změny vesnice	Sbíráme pohlednice a staré fotografie obce, školy.	
	Hledáme změny.	1, 2, 3
	Na vycházce porovnáváme současný stav domů a ulic s jejich podobou z fotografií.	2, 3, 5
Kronika školy	Prohlížíme si kroniku školy, zjišťujeme, kdo ji v minulosti vedl. Čteme si staré zprávy o škole.	2, 3, 4
Jak se učili naši rodiče	Pátráme po tom, jak vypadala škola rodičů.	1, 3
	Prohlížíme si staré školní fotografie.	1, 3, 4
	Prohlížíme si staré učebnice a čteme z nich.	
	Prohlížíme si staré učební pomůcky.	1, 2, 3

Malý pomocník	Besedujeme o domácnosti dříve a dnes.	1, 3
	Vyprávíme si, jak nám technika pomáhá nebo škodí.	2, 4, 5, 6
Naše vesnice dříve a dnes	Na vycházce sledujeme rozdíly mezi novostavbami a starými domy.	1, 3, 5
	Vymýšlíme si a vyrábíme domovní znamení našeho domu.	2, 5, 6
	Besedujeme nad časopisy a knihami o bydlení.	1, 3
	Zhotovujeme koláže.	5, 6
Jak se bydlelo	Malujeme oprýskané šedivé město, totéž jako opravené.	2, 5
	Pátráme, jak se žilo na hradech a zámcích.	
	Kreslíme, vystřihujeme, sestavujeme a lepíme hrad a okolí.	1, 2, 3, 6
	Doplníme postavy z papíru, šaty z textilu.	

ROZMANITOSTI PŘÍRODY

<u>Tematický okruh</u>	<u>formulace činnosti, její stručný obsah</u>	<u>číslo kompetence</u>
Náš strom	Na vycházkách pozorujeme přírodu, kreslíme určitý strom v jednotlivých ročních obdobích.	2, 3, 6
	Pomocí obrázků porovnáváme, jak se příroda v ročních obdobích mění.	1, 6
	Využíváme plody a listy pro koláže.	1, 2, 3
Pracujeme s přírodninami	Při vycházkách upevňujeme pravidla chování v přírodě, sbíráme plody, zhotovujeme z nich šperky.	3, 5, 6
	Vyrábíme lesní strašidlo, pojmenujeme ho.	1, 2, 6
	Obtiskáváme listy, využíváme různé techniky pro výtvarné a pracovní činnosti.	1, 2, 6
Ptáci	Kreslíme ptáčky v zimě, víme, co jim chutná i škodí.	3, 5, 6
	V zimě pozorujeme stopy ptáků ve sněhu.	1, 2

	Sledujeme, kdy přilétají různé druhy ptáků, kdy a kam odlétají.	1, 2, 3
	Při vycházce pozorujeme čapí hnízdo.	1, 3, 5
	Hrajeme pexesa, kvarteta s náměty živočichů a rostlin.	1, 2, 4
	Soutěžíme ve skládání rozstříhaných obrázků zvířat a rostlin.	2, 4, 6
Práva zvířat	Besedujeme o právech každého živočicha na život.	2, 3, 5
	Vypravujeme si o útulcích pro zvířata.	
	Zajímáme se o planetu zemi a o chráněné živočichy.	1,3,5,6
	Připomeneme si duben jako Měsíc ptactva.	
	Přemýšlíme, co znamenají ptáci v našem životě, jak se o ně starat.	1, 2, 5, 6
	Vypravujeme si o domácích mazlíčcích, na základě vlastních zkušeností vysvětlujeme, jakou péči potřebují.	1, 6
	Kreslíme domácí mazlíčky, práce vystavíme.	2,4,6
	Získáváme informace o životě zvířat v ZOO (knihy, internet).	1, 3, 6
	Navštěvujeme oboru nebo ZOO, poznáváme exotická zvířata.	1, 3, 5
	Na vycházce do polí a k rybníku poznáváme, kteří živočichové žijí volně v okolí.	1, 3, 4
	Kreslíme a malujeme své oblíbené zvíře, hovoříme o něm.	1, 6
Příroda a my	Besedujeme o ročních obdobích, sledujeme změny v přírodě, život zvířat.	1, 2
	Čteme si o přírodě a jejích proměnách.	1, 3
	Učíme se písničky a básničky s tematikou přírody.	1,3,5
	Zpíváme známé písničky o zvířatech a rostlinách.	1, 3
	Na vycházce pozorujeme změny v přírodě, malujeme je.	1, 3
	Na vycházce pozorujeme a poznáváme živočicha a rostliny.	1, 2
Podzim a zima	Vyrábíme draky.	2
	Soutěžíme v poznávání ovoce a zeleniny po hmatu, čichu, chuti.	1,3
	Vyrábíme jednoduchá krmítka, připravujeme dárečky pro zvířata na vánoční strom.	1, 6

Jaro a léto	Na vycházce pozorujeme jarní práce na poli a na zahradě.	1, 3
	Kreslíme a malujeme první jarní květiny.	1,6
	Kreslíme mláďata domácích zvířat.	1,6
	Sbíráme léčivé byliny.	1,5
	Z proutí se pokoušíme vyrobit pomlázky, pleteme košíčky.	1, 2, 6
	Vyrábíme koláže (měsíce, období).	1, 2, 3
Počasí	V literatuře vyhledáváme pranostiky, čteme si je a vysvětlujeme.	1, 2, 3
Voda	Besedujeme o vodě, skupenstvích a významu.	1,2
	Kreslíme koloběh vody v přírodě (fantazie, vlastní znalosti).	1, 3, 6
Chráníme si své životní prostředí	Vytváříme plakát (koláž) ke Dni Země.	2, 4, 5
	Při vycházkách pozorujeme čistotu a úpravu okolí, působení výfukových plynů na člověka, stromy, rostliny.	1, 3, 5
	Pomáháme při úklidu svého bydliště, okolí školy.	5, 6
	Třídíme odpad.	1, 5, 6
	Besedujeme o tom, jak člověk škodí nebo prospívá lesu.	
	Vyprávíme o nebezpečí ohně ve volné přírodě.	1, 6
	Při vycházce k rybníku nebo na pole sledujeme živočichy, rostliny, neživou přírodu.	1, 3, 5
	Navrhujeme opatření, jak chránit přírodní prostředí v nejbližším okolí.	
	Tvoříme výrobky z přírodních materiálů.	4, 6

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Tematický okruh	formulace činnosti, její stručný obsah	číslo kompetence
Poznáváme své tělo	Hrajeme hru Hlava, ramena	1, 6
	Soutěžíme v kvízu Mé tělo a jak ho znám.	1, 2, 3
	Na papír obkreslíme kamaráda, dokreslujeme nejdůležitější orgány.	3, 4, 5

Pečujeme o své zdraví	Zjišťujeme, jak správně odpočívat.	5, 6
	Kontrolujeme provádění běžné denní hygieny (ruce, kapesník), čistotu a vhodnost oděvu.	3, 5, 6
	Besedujeme o osobní hygieně a jejím významu.	1, 4, 5
	Ujasňujeme si hygienické zásady při kašli, kýchání, používání WC, stolování.	1, 2, 3
	Upozorňujeme se vzájemně na prohřešky proti těmto zásadám.	
	Kreslíme ovoce a zeleninu.	1, 3, 6
	V časopisech hledáme obrázky zdravých a méně zdravých potravin, s výsledkem se seznamujeme formou soutěže.	4, 5, 6
	Vystřihujeme obrázky, tvoříme koláže.	1, 2, 3, 6
	Soutěžíme ve smyslovém poznávání zeleniny, ovoce, koření.	1, 3
	Připravujeme ovocné poháry, dbáme na zásady správného stolování, po svačině vše uklidíme.	4, 6
	Připravujeme slavnostní stůl pro výstavu vánoční a velikonoční.	1, 2, 4, 5
	Vyprávíme si o režimu dne doma na lůžku.	1,3
	Hrajeme si na lékaře a pacienta.	
	Zbavujeme se obav z návštěvy ordinace.	2, 3
	Sbíráme a sušíme nejznámější léčivky v okolí, vysvětlujeme si, k čemu slouží.	1, 3
	Povídáme si o péči o náš chrup.	
	Besedujeme se stomatologem nebo zdravotní sestrou.	1, 2, 3
	Předvádíme, jak se máme chovat na ulici, abychom předešli úrazu.	1, 4
	Na výletě si uvědomujeme možná nebezpečí, víme, jak jim předcházet.	1, 2, 6
	Vyprávíme si, co nebezpečného se nám přihodilo a jak jsme situaci zvládli.	3,5

	Kreslíme návrhy plakátů proti kouření a užívání dalších návykových látek.	5, 6
Chodíme ven každý den	Denně chodíme do přírody nebo na hřiště.	5, 6
	Každý měsíc se naučíme novou hru.	6
	Pořádáme jednoduché soutěže s míčem nebo švihadlem (školka).	
	Při vycházkách překonáváme přírodní překážky, pro hry využíváme přírodní prostředí.	5, 6
	Venku hrajeme pohybové hry, cvičíme, zpíváme.	
	Navštěvujeme plavecký bazén.	
	Při vycházkách do zimní přírody sledujeme stopy zvířat ve sněhu.	3, 5, 6
Zimní radovánky	Soutěžíme ve stavění sněhuláka, závodíme v hodů sněhovou koulí na cíl a do dálky.	
	Kreslíme do sněhu, do sněhové plochy vyšlapáváme jednoduché obrázky.	6
Míčové hry	Seznamujeme se s pravidly míčových her a cvičíme se v jejich dodržování.	6
	Nacvičujeme vybíjenou a kopanou na hřišti i v tělocvičně.	
	Připravujeme hry pro sportovní odpoledne.	2, 4, 5
	Vymýšlíme program a plánujeme, kde budou umístěna stanoviště.	2, 6
	Kreslíme sportovce, plakáty se sportovní tematikou.	6
	Vytváříme koláže.	

PŘÍKLADY PŘÍLEŽITOSTNÝCH A KAŽDOROČNĚ SE OPAKUJÍCÍCH AKCÍ

Zahajujeme školní rok. Vítáme prvňáčky ve školní družině.

Mikulášská nadílka.

Vánoční zpívání pod rozsvíceným stromem. Vánoční výstava.

Vánoční besídka.

Masopustní průvod vesnicí. Masopustní karneval.

Velikonoční výstava.

Besídka pro maminky (rodiče).

Dětský den.

Spaní ve škole (táborák s opékáním buřtů a přenocování ve škole).

ČASOVÝ PLÁN A DÉLKA VZDĚLÁVÁNÍ

Školní družinu mohou navštěvovat všichni žáci v průběhu celé školní docházky v Základní škole Pohoří, okres Rychnov nad Kněžnou. Délka vzdělávání je členěna na jednotlivé školní roky, je poskytováno po dobu 10 měsíců, tj. po dobu školního roku. O prázdninách ŠD vzdělávání neposkytuje.

Provoz ŠD probíhá podle rozvrhu ŠD a podle potřeb školy.

ŠVP ŠD Pohoří je vytvořen na období jednoho vzdělávacího cyklu, tj. období, kdy žák, člen ŠD, navštěvuje naši školu i družinu, tedy 5 let.

Vychovatelka z tohoto ŠVP vychází při sestavování svého ročního (měsíčního) plánu činnosti, vybírá ze vzdělávací nabídky to, co se jí zdá pro aktuální situaci nejvhodnější.

Náš ŠVP má inspirovat k pestré a námětově bohaté každodenní činnosti družiny. Musíme mít na paměti, že máme vyvíjet cílenou činnost, která má směřovat k rozvíjení kompetencí, především kompetence k naplňování volného času tak, aby žáci postupně uměli trávit svůj mimoškolní čas smysluplně a aktivně.

Tak, jak budeme se ŠVP ŠD pracovat, tak budeme přicházet na nové možnosti výchovného působení na žáky, na nové strategie i nové priority. Situaci budeme průběžně sledovat a vyhodnocovat.

EVALUAČNÍ PLÁN K HODNOCENÍ PRÁCE ŠKOLNÍ DRUŽINY A ŠVP ŠD

Hodnotící kritéria

podmínky činnosti

vhodnost uspořádání a vybavení prostředí
vybavení nábytkem, pomůckami
1x ročně

organizace činnosti

motivace
respektování specifik práce ŠD
využívání zásad pedagogiky volného času
individuální přístup k žákům
využití času vyhrazeného pro činnosti
zajištění bezpečnosti
funkčnost závěrečného hodnocení
průběžně

činnost vychovatelky

jednání s žáky
způsob komunikace
navozování tvůrčí atmosféry
pestrost volených činností
zvládání režimových momentů
průběžně

úroveň dalšího vzdělávání vychovatelky prezentace na veřejnosti

1x ročně
způsob prezentace *1x ročně*
jak ŠD veřejnost vnímá *průběžně*

Úrovně evaluačního procesu

vnitřní individuální – vychovatelka sama průběžně hodnotí vlastní práci, hledá nové metody, které by ji vedla ke kvalitnějším výsledkům
ředitelka školy – zjišťuje formou pozorování a hospitace, jak jsou naplňovány vytčené cíle a jak družina plní své poslání

vnější - zpětná vazba – od rodičů, žáků, zřizovatele, ČŠI

Nástroje evaluace

pozorování
rozhovory
ankety žákům, rodičům
dotazníky žákům, rodičům
rozbory dokumentace
hospitace